

Slovenija in projekti Nature 2000

Kaj v Sloveniji delamo dobrega za naravo?

V vseh državah članicah Evropske unije 21. maja obeležujemo dan največjega naravovarstvenega omrežja na svetu. "Kaj delamo dobrega za naravo?" so spraševali v LIFE integriranem projektu za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji (LIFE-IP NATURA.SI) ob 10. evropskem dnevu Nature 2000.

Sporocivrsto.si: sporočite informacije o zeleni krastači

Na Zavodu Republike Slovenije za varstvo narave v projektu LIFE NarcIS zbirajo podatke o zeleni krastači. Vrsta je lokalno prisotna po vsej Sloveniji, najpogosteje jo najdemo v bližini gramoznic, peskokopov, na gradbiščih in v bližini naselij.

24.000 novih dreves za obnovo gozdov Jelovice

V projektu JeloviZA je v mesecu maju potekalo pogozdovanje za obnovo poškodovanega gozda na Jelovici. Ta je bil v preteklosti močno poškodovan zaradi vetroloma, snegoloma in žledoloma, kasneje so ga prizadeli še podlubniki.

Na Goričkem nadaljujejo z obnovo travnikov

V projektu LIFE FOR SEEDS so na goričkih travnikih posadili 720 sadik 11 različnih vrst travniških zeli. S tem nadaljujejo z obnovo travnikov z uporabo tako imenovanega zelenega mulča in semenskih mešanic. Po vsej Sloveniji bodo obnovili 74,1 hektarov travnikov na sedmih območjih Nature 2000.

Javni poziv: Istrijani za travnike

Obveščamo vas, da je od 22. maja 2023 odprt javni poziv Istrijani za travnike. Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica objavlja javni poziv Istrijani za travnike, ki omogoča vključitev v prilagojeno kmetovanje s travišči na območju Nature 2000 Slovenska Istra.

Na Dravi so očistili mlake

V Šturmovcih so na Direkciji Republike Slovenije za vode v projektu Drava – Natura 2000 uredili mlake, življenjski prostor velikega pupka. Ta dvoživka, ki je tudi vrsta Nature 2000, za bivanje potrebuje naravne, neurejene brežine s prosto plavajočim rastlinjem, saj jo slednje varuje pred plenilci.

Ukrepi projekta Natura Mura prestali prvi test uspešnosti

V projektu Natura Mura so na reki Muri izvedli renaturacijske ukrepe. V začetku maja je ob visokem vodostaju reka na renaturiranih delih struge začela ustvarjati značilne habitate naravne rečne dinamike, kot so erozijske brežine, plitvine, zatoki in sipine.

Bobrobran na reki Muri

Sodelavci projekta LIFE BOBER so na starem rokavu reke Mure v občini Črenšovci v bobrov jez namestili tako imenovan bobrobran. Gre za pretočne cevi, ki preprečujejo poplavljanje okoliških gozdnih in kmetijskih površin.

Čebelar ponovno na Bizeljskem

Strokovnjaki Kozjanskega parka čebelarja v peskokopu Župjek na Bizeljskem, kjer se nahaja najstarejša kontinuirana gnezdilna kolonija, spremljajo že skoraj 40 let (od leta 1985). Čebelar je vrsta Nature 2000 in ena najbolj pisanih ptic v Sloveniji.

Rešen delfin nedaleč od Pirana

V začetku maja je potekala reševalna akcija delfina, ki se je zapletel v stoječo mrežo v bližini Pirana. Uslužbenci Akvarija Piran so uspeli odstraniti mrežo z delfina, ekipa društva Morigenos pa je delfina še nekaj časa po dogodku preventivno opazovala.

Na Belarjevih dnevih v Triglavskem narodnem parku okoli 800 otrok

Na Belarjevih dnevih, ki jih vsako leto organizira Javni zavod Triglavski narodni park (JZ TNP), so učenci med drugim spoznali tudi napotke o obiskovanju TNP, biotsko raznolikost

ter živo in neživo naravo. Letošnji dnevi so bili namenjeni spoznavanju semen v projektu LIFE FOR SEEDS.

Pestri dnevi odprtih vrat na šolah z mladimi varuhi risov

V projektu LIFE Lynx nadaljujejo z aktivnostmi za izobraževanje otrok in mladih. V sodelovanju z devetimi šolami in mladimi varuhi risov organizirajo dneve odprtih vrat. Prve aktivnosti so potekale na Hrvaškem, sledijo dogodki v Sloveniji.

EU in svet

Stanje narave v Evropi

Evropska agencija za okolje (EEA) je pripravila poročilo o pomembnosti obnove narave v Evropi. V poročilu so povzeti ključni dokazi, zakaj ekosistemi Evrope nujno potrebujejo usklajena prizadevanja za obnovo tako v zavarovanih območjih kot tudi izven njih.

Srečanje članov svetovalnega odbora sporazuma EUROBATS

Na srečanju so ustanovili številne delovne skupine, ki se bodo v naslednjih štirih letih ukvarjale z različnimi vplivi na življenje netopirjev. Na pobudo slovenskega predstavnika so obudili skupine za ohranjanje netopirjev v jamah in stavbah (s posebnim poudarkom na zatočiščih v stavbah kulturne dediščine). Zapisnik srečanja je dostopen na [tej povezavi](#).

Poročilo o stanju okolja v Republiki Hrvaški

Direktor Zavoda za zaščito okolja in narave dr. Aljoša Duplić je na Agenciji Republike Slovenije za okolje predstavil Poročilo o stanju okolja v sosednji Hrvaški.

Poročila in publikacije

Pripravljen komunikacijski načrt za področje invazivnih tujerodnih vrst

V okviru izvajanja Akcijskega načrta za obravnavanje prednostnih poti vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo (2022-2027), je bil po naročilu Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave izdelan [Komunikacijski načrt za področje invazivnih tujerodnih vrst za obdobje 2023-2027](#).

Gradivo o trajnostnih modelih kmetovanja v območjih Nature 2000

Na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani je v maju potekala zaključna prireditev dvoletnega ciljnega raziskovalnega projekta (CRP V4-2019). Tri raziskovalne organizacije so iskale rešitve za izboljšanje upravljanja z območji Nature 2000 v Sloveniji.

Poročilo o izvajanju javne službe upravljanja Krajinskega parka Sečoveljske soline

Objavljeno je poročilo o izvajanju javne službe upravljanja Krajinskega parka Sečoveljske soline za obdobje 2003-2021. Poročilo vsebuje pregleden opis opravljanja nalog in del ter doseganja varstvenih in drugih ciljev.

Ukrepanje v primeru suma nezakonite usmrtilve prostoživeče živali

V projektu LIFE Lynx so izdali prenovljen protokol z navodili za ukrepanje v primeru suma nezakonite usmrtilve prostoživeče živali. Obstoječ protokol iz 2020 so nadgradili na podlagi posvetovanj z udeleženci usposabljanj in izobraževalnih seminarjev, ki že imajo terenske izkušnje s postopki ukrepanja.

75 let Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU

Sodelavci Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU so ob obletnici ustanovitve inštituta izdali knjigo, v kateri izpostavljajo nekatere najbolj izstopajoče dosežke v obdobju delovanja inštituta. Knjigo lahko naročite na [tej povezavi](#).

Nova številka časopisa Svet pod Triglavom

V tokratni številki časopisa Svet pod Triglavom, ki ga izdaja Javni zavod Triglavski narodni park, si lahko preberete o ohranjanju in obnavljanju travnikov, o tradicionalni pripravi krme, novi učni poti Mangrt ter o razvoju oziroma prihodnosti planinske paše. Časopis je tokrat izšel pod okriljem projekta LIFE FOR SEEDS.

Nova izdaja revije Hladnikia

V novi številki revije Botaničnega društva Slovenije Hladnikia si lahko preberete o obširnem popisu flore Babnega polja, rastiščih redkega upognjenega šaša, vrstni pestrosti makrofitov vodotoka Rak, novih nahajališčih vrst v Sloveniji ter novo izdanih knjigah.

Nočni metulji (vešče, cumprnice in mrtalače)

V sklopu magistrske naloge ilustratorke Klare Jan je nastala Interaktivna digitalna knjiga o nočnih metuljih. Knjiga vsebuje poljudnoznanstvene naravoslovne ilustracije nočnih metuljev, interaktivni elementi pa bralca spodbujajo k raziskovanju in podrobnemu opazovanju strani.

Letno poročilo o zavarovanih območjih

IUCN WCPA je izdala poročilo o zavarovanih območjih za leto 2022. V poročilu so prikazali dosežke na zavarovanih območjih, vključno s širitvijo mreže zavarovanih območij, novimi smernicami in orodji za podporo prizadevanjem za ohranjanje narave ter krepitevijo partnerstev in sodelovanja.

Napovednik

14. junij 2023, ob 20. uri: odprtje fotografske razstave Bogyja Urevca *Živalski prebivalci Julijskih Alp*, Infocenter Triglavska roža Bled, Javni zavod Triglavski narodni park.

15., 19. in 20. junij 2023: akcija *Odstranjevanje invazivnih rastlinskih vrst v naravnem rezervatu*, križišče Žabje ulice in Večne poti, Krajski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib.

16. in 17. junij 2023: *BioBlitz Slovenija 2023*, Vojsko, Slovensko odonatološko društvo, Herpetološko društvo, Center za kartografijo favne in flore, LIFE NarciS.

19. junij 2023: dogodek ob *zagonu barometra Evropskega zelenega dogovora*, Bruselj, Belgija, Inštitut za evropsko okoljsko politiko.

20. junij 2023, ob 9.30 uri: spletni seminar *Climate Adaptation and Biodiversity Conservation*, projekt Natur'Adapt.

22. junij 2023, ob 10. uri: zaključna predstavitev rezultatov CRP Zasnova, testiranje in priprava rezultatsko usmerjenega kmetijsko-okoljskega ukrepa »Pisan travnik« na naravovarstveno pomembnih (NVP) traviščih v Sloveniji (V4-2021), Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, sejna dvorana Triglav, Dunajska 22, Ljubljana.

28. junij 2023, ob 16. uri: spletni seminar [Nature Restoration Law: restoring Europe's ecosystems and protecting biodiversity](#), projekt Green Deal – Big Deal? Ecologic Institute.

29. september 2023: rok za prijavo na [poziv za Evropsko nagrado Natura 2000](#), Evropska komisija.

Narava na kratko

300-letnica rojstva evropsko pomembnega naravoslovca Joannesa Antoniusa Scopolija

V juniju mineva 300 let od rojstva J. A. Scopolija, utemeljitelja naravoslovne znanosti na Slovenskem. Nekaj poudarkov iz njegovega življenja sta v [podkastu Vala 202](#) izpostavila dr. Jože Bavcon, vodja Botaničnega vrta Univerze v Ljubljani, in raziskovalka v vrtu dr. Blanka Ravnjak. Program vseh dogodkov v Scopolijevem letu je dostopen na [tej povezavi](#).

Predstavitev rezultatov monitoringa divjih čebel v Sloveniji

Pred Svetovnim dnevom čebel so na Nacionalnem inštitutu za biologijo predstavili rezultate pilotnega projekta vzpostavitve monitoringa divjih čebel v Sloveniji. V triletni raziskavi so na petih raziskovanih območjih našli 239 od 575 vrst divjih čebel, ki so bile kadarkoli opažene v Sloveniji. Več o raziskavi v [podkastu Pogled v znanost](#).

Poziv k sodelovanju pri javnem posvetovanju o seznamih dovoljenih in prepovedanih vrst živali

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano – Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je v soglasju z Ministrstvom za naravne vire in prostor objavila predloga dveh pravilnikov: predlog Pravilnika o določitvi seznama dovoljenih vrst živali in predlog Pravilnika o določitvi seznama prepovedanih vrst živali. Zainteresirani lahko mnenje in predloge podajo do 25. junija.

Posvet o perspektivah upravljanja velikih zveri v Sloveniji s poudarkom na rjavem medvedu

Minister za naravne vire in prostor Uroš Brežan je v maju gostil posvet o upravljanju velikih zveri s poudarkom na rjavem medvedu. Posveta se je udeležila tudi ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Irena Šinko ter številni strokovnjaki s področja upravljanja velikih zveri, predstavniki nevladnih organizacij in civilne družbe, občin, Evropske komisije.

Mednarodno srečanje nosilcev Listine za trajnostni turizem

V maju je na Bledu potekalo Mednarodno srečanje nosilcev Listine za trajnostni turizem, tokrat v organizaciji Javnega zavoda Triglavski narodni park (JZ TNP). Rdeča nit mednarodnega srečanja je bilo spremljanje obiska zavarovanih območij. Ob tem so v JZ TNP podpisali sporazum o sodelovanju s francoskim Narodnim parkom Mercantour ter obnovili sporazum z Narodnim parkom Kratersko jezero iz ZDA.

Izobraževanje za ohranjanje znanj in tehnik suhozidne gradnje

V Parku Škocjanske jame organizirajo izobraževanje za izvedence suhozidne gradnje. S tem želijo ohranjati veščine suhozidne gradnje, vpisane na Unescov reprezentativni seznam nesnovne dediščine človeštva.

Glive omogočajo novo življenje

V tokratnem podkastu V imenu narave z Meto Ornik je biolog in ekolog Luka Šparl, višji naravovarstveni svetovalec v Krajinskem parku Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib, spregovoril o pomembnosti gliv za življenjske prostore številnih vrst, tudi za dolgoročni obstoj človeka.

Rešeni pred izumrtjem

Evropske javne televizije so v koprodukciji EBU letos pripravile že tretjo dokumentarno serijo Rešeni pred izumrtjem, ki jo predvajajo v dveh delih. TV Slovenija je v prvem delu predstavila naselitev barjanskega okarčka, v drugem delu pa obnovo mokrišča Ormoške lagune.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 (LIFE17 IPE/SI/000011) v Sloveniji sofinancirajo Evropska unija v okviru programa LIFE, Ministrstvo za naravne vire in prostor ter partnerji. Za vsebino tega biltena so odgovorni samo avtorji. Ta vsebina ne odraža nujno mnenja Evropske unije. Zato za vsebino in iz nje izhajajočo morebitno uporabo informacij Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje ter Evropska komisija ne prevzemata odgovornosti.

enatura@gov.si | [Odjavi se](#)